

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/82/2018
Identifikačné číslo spisu: 2210010272
Dátum vydania rozhodnutia: 10.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2210010272.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému M. P. a spol. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné na neverejnom zasadnutí konanom 10. septembra 2019 v Bratislave o dovolaniach obvinených M. P. a H. P. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. marca 2016, sp. zn. 6To/24/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolania obvinených M. P. a H. P. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 2. júla 2014, sp. zn. 2T/72/2010, uznal obvinených M. P. a H. P. ako spolupáchateľov podľa § 20 Tr. zák. vinnými v bode 1) zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. a obvineného H. P. v bode 2) zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

obaja 23. novembra 2009 v čase okolo 17:18 hod. v C. J. na F. Á. R. č. XX/X, v predajni zv. I. Q., spoločne počas prevádzkovej doby cez otvorené dvere vošli do uvedenej predajne, kde pristúpili pred predajný pult, za ktorým stál poškodený I. F., pričom obvinený M. P. si vypýtal cigarety zn. Golden Gate krátke červené, ktoré poškodený položil na pult so slovami „2,30 eur“, na čo mu obvinený M. P. hodil na pult 40 centov, následne mu poškodený uviedol, že je to málo, potom obvinený M. P. svojou pravou rukou vytiahol nôž zo svojho saka a povedal: „keď sa Ti to nepáči, môžem Ťa zabiť“, následne na to aj obvinený H. P. vytiahol skladací nôž a takto hrozili poškodenému a takto hroziac obvinený M. P. zobral cigarety zo stola a z predajne odišli, čím poškodenému I. F. spôsobili škodu vo výške 1,90 eura,

obvinený H. P. 14. marca 2011 v čase okolo 13:00 hod. na trhovisku v meste C. J. vošiel do kancelárie Zväzu postihnutých osôb, kde sa v tomto čase nachádzal poškodený L. D., ktorý je telesne postihnutý a pohybujúci sa prostredníctvom invalidného vozíka, opakovane si poprosil pohár vody a keď poškodený vytušil, že mu chce ublížiť, poprosil ho, aby odišiel a chcel zatvoriť dvere, začal s ním zápasit' z vonkajšej strany, pričom poškodený kričal, že zavolá políciu a zobral do ruky telefón, následne znovu

vošiel do kancelárie, udrel poškodeného do ruky, pričom telefón spadol na zem a chcel na neho zaútočiť, avšak poškodený sa bránil a chytil mu obidve, následne ho pritlačil zadnou časťou vozíka ku stolu a prevrhol ho na zem, avšak poškodený sa ľavou rukou vytlačil naspäť a pravou rukou si chránil tvár, následne mu zobral plátenú príručnú tašku s celým obsahom a ušiel, pričom u poškodeného L. D. vyvolal dôvodnú obavu o jeho život a zdravie, spôsobil mu subkapitálne zlomeniny, opuch a hematóm ľavej nohy a spôsobil mu škodu vo výške 170,- eur.

Za to okresný súd uložil obvinenému M. P. podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere deväťdesiat mesiacov. Obvinenému H. P. uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), m), § 38 ods. 4, § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere deväť rokov, na ktorého výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, a to za súčasného zrušenia rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 27. marca 2013, sp. zn. 4T/40/2013, vo výroku o treste. Zároveň podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obvinenému H. P. povinnosť nahradiť poškodenému L. D. škodu vo výške 170,- eur s tým, že so zvyškom jeho nároku ho podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal na občianske súdne konanie.

Obaja obvinení napadli uvedený rozsudok okresného súdu odvolaniami, o ktorých rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej „krajský súd“) tak, že rozsudkom z 22. marca 2016, sp. zn. 6To/24/2015,

I. podľa § 3211 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu ohľadom obžalovaného H. P., ktorému na základe § 322 ods. 3 Tr. por. uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), m), § 38 ods. 4, § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere deväť rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, a to za súčasného zrušenia rozsudkov Okresného súdu Dunajská Streda z 27. marca 2013, sp. zn. 4T/40/2013, a z 24. septembra 2014, sp. zn. 1T/176/2014, vo výrokoch o treste, ako aj ďalších rozhodnutí na tieto výroky obsahovo nadväzujúcich, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

II. podľa § 319 zamietol odvolanie obvineného M. P..

III. Proti rozsudku krajského súdu, ktorý bol obvinenému H. P. doručený 20. mája 2016, obvinenému M. P. 6. júla 2016 a ich obhajcovi 12. mája 2016, podali obaja obvinení dovolania - obvinený H. P. najprv priamo 25. júla 2017 a prostredníctvom ustanoveného obhajcu 14. novembra 2017 a obvinený M. P. priamo 11. apríla 2018 a prostredníctvom ustanoveného obhajcu 10. októbra 2018 - v ktorých zhodne označili dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), h) a i) Tr. por.

IV. V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený M. P. po stručnom zrekapitulovaní predchádzajúcich rozhodnutí, pričom osobitne poukázal na to, že okresný súd ho v poradí prvým rozsudkom z 19. septembra 2012 spod obžaloby oslobodil, zdôraznil, že od začiatku trestného stíhania spáchanie trestného činu popieral a s obvineným H. P. zhodne uvádzali, že kritického dňa si išli (s obvineným H. P., pozn.) nakúpiť do obchodu LIDL cez priechod, kde sa nachádza aj trafika I., aby si skrátili cestu do obchodu, čo je v súlade s výpoveďou svedka H. P.. Naproti tomu vo výpovediach poškodeného a nebohého jediného svedka I.. Q. (podľa dovolateľa dobrých kamarátov) sú vážne rozpory, ktoré zároveň konkretizuje. V tejto súvislosti upriamuje pozornosť na to, že ani vyšetrovateľ a ani vo veci vypočutí príslušníci PZ nevedeli vysvetliť súdu, prečo bol spoluobžalovaný H. P. predvedený na prvý výsluch o mesiac, prečo neboli obaja zadržaní, keď mali spáchať takýto závažný trestný čin so zbraňou. Namietajú tiež, že v predmetnej trestnej veci bol vykonaný neobvyklý vyšetrovací úkon - konfrontácia medzi poškodeným a svedkom I.. Q.. Pritom podľa neho okrem značne spochybniteľnej výpovede poškodeného neexistujú žiadne podporné dôkazy, ktoré by ich oboch usvedčovali zo spáchania za vinu im kladeného trestného činu, teda je v danej trestnej veci dôkazná núdza - neboli produkované ani trasologické, biologické, atď. stopy, ani iné dôkazy. Zároveň podotkol, že pri zaistení mal u seba cigarety zn. Davidoff aj peniaze vo výške 7,90 eura, čo potvrdzuje jeho výpoveď a nie výpoveď poškodeného, podľa ktorého hodil na pult 30 centov, že má u seba iba toľko a za túto sumu žiada cigarety zn. Golden Gate.

Vychádzajúc z uvedeného tento dovolateľ tvrdí, že produkované dôkazy, ktoré mali jeho (i druhého dovolateľa, pozn.) podľa obžaloby usvedčovať ako páchatel'ov skutku v bode 1) obžaloby, zostali iba v rovine domniek nepodložených tvrdení a predstieranej nepochybnej istoty, čoho dôsledkom sú podľa neho pochybnosti o skutkovej otázke, či sa skutok opísaný v bode 1) stal, keďže žiadnym spôsobom nebola preukázaná objektívna a subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu, teda nebolo dokázané, že sa stal skutok uvedený v bode 1) odsudzujúceho rozsudku.

Okrem toho bolo v predmetnej veci podľa názoru tohto obvineného zásadným spôsobom porušené aj jeho právo na obhajobu, keďže súdy pri posúdení skutku prihliadali iba na výpoveď poškodeného, napriek tomu, že žiadny iný dôkaz nebol zabezpečený v trestnom konaní, išlo o „tvrdenie proti tvrdeniu“, pričom sa súdy žiadnym spôsobom nevysporiadali s jeho výpoveďou a nevysvetlili, prečo uverili iba poškodenému.

Dovolateľ napokon tvrdí, že mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, na ktorú skutočnosť poukázal aj odvolací súd, avšak vzhľadom na absenciu odvolania prokurátora nemohol napraviť pochybenie súdu I. stupňa.

Vzhľadom na tieto vážne pochybenia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu bola podľa obvineného M. P. nezákonným spôsobom uznaná vina a uložený trest, rozhodnutia súdov sú založené na nesprávnom použití hmotnoprávnych ustanovení o ukladaní trestu, keďže mu bol uložený trest mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby (§ 34 ods. 2 Tr. zák.), a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ust. § 2 ods. 9, 10 Tr. por., § 42 ods. 1, § 43, § 44 a 34 ods. 2 Tr. zák. a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v jeho neprospech, napadnutý rozsudok ako aj rozsudok okresného súdu zrušil, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený H. P. rovnako najprv zrekapituloval predchádzajúce rozhodnutia, pričom tiež poukázal na to, že v poradí prvým rozsudkom okresného súdu z 19. septembra 2012 bol pôvodne uznaný za vinného len zo skutku v bode 2) napadnutého rozsudku okresného súdu a spod obžaloby pre skutok uvedený v bode 1) tohto rozsudku bol oslobodený. Zároveň tvrdí, že súdy oboch stupňov pochybili pri právnom posúdení skutku v bode 2) napadnutého rozsudku okresného súdu, keď ho posúdili ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. V tejto súvislosti zdôraznil, že už v prípravnom konaní sa priznal k spáchaniu krádeže, keď uviedol, že potom, čo pomohol poškodenému, zobral mu peniaze a doklady a nepoužil násilie na získanie vecí poškodeného. Uvedené podľa neho nepriamo potvrdil aj poškodený, ktorý uviedol, že kritický deň mu pomohol, keďže ho poprosil, aby mu vytiahol vozík z kufra motorového vozidla, a keď povedal poškodenému, aby mu dal vodu, nakoľko je smädný, vošli do kancelária, kde mu ju dal, následne mu poškodený povedal, že zavola pomoc, mal v ruke mobil, ktorý mu vybil z ruky, poškodený spadol z vozíka a okrem tašky mu nič nezobral, ani telefón, ktorý padol na zem a rozletel sa. V danom prípade tak nebola podľa tohto dovolateľa naplnená skutková podstata trestného činu lúpeže, nakoľko na získanie tašky nepoužil násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia, keďže taška bola voľne položená na stoličke.

Aj podľa názoru tohto obvineného bolo v predmetnej veci zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, keďže súdy pri posúdení skutku prihliadali iba na výpoveď poškodeného, napriek tomu, že žiadny iný dôkaz nebol zabezpečený v trestnom konaní, pričom išlo o „tvrdenie proti tvrdeniu“ a súdy sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s jeho výpoveďou a nevysvetlili, prečo uverili iba poškodenému.

Pokiaľ ide o skutok v bode 1) rozsudku okresného súdu, obvinený H. P. v podstate iba opakuje argumentáciu druhého dovolateľa uvedenú vyššie.

Vo vzťahu k uloženému trestu tvrdí, že tento je nezákonný, čo potvrdil aj odvolací súd vo svojom

rozsudku, keď konštatoval, že mu mali byť uložené dva samostatné súhrnné tresty odňatia slobody. Výslovil pritom názor, že Trestný zákon v ustanoveniach o súhrnnom treste nestanovuje výnimku z uloženia súhrnného trestu a podľa logického a gramatického výkladu musí uložiť súhrnný trest vo všetkých prípadoch, ak odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorý spáchal pred vyhlásením posledného odsudzujúceho rozsudku. Nesúhlasí pritom s názorom krajského súdu, že vzhľadom na absenciu odvolania prokurátora nebolo možné pochybenie súdu prvého stupňa možné napraviť, nakoľko odvolací súd mu mal uložiť dva samostatné súhrnné tresty, tak aby ich výmera nepresahovala deväť rokov. Pochybenie súdu prvého stupňa by mohol napraviť odvolací súd aj upustením od uloženia súhrnného trestu, resp. ďalšieho trestu tak, aby trest uložený v rámci odvolacieho konania nepresahoval prvostupňovým súdom uložený trest. Vzhľadom na to, že do uloženého trestu mu nebol „zarátaný“ trest uložený mu Okresným súdom Komárno sp. zn. 11T/10/2011 v rámci uloženia súhrnného trestu alebo upustenia od jeho uloženia, kedy by mu bol do uloženého trestu zarátaný aj trest v trvaní 1 roka, tak mu bol uložený prísnejší trest, aký dovoľuje Trestný zákon.

V podstate z týchto dôvodov aj tento dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ust. § 2 ods. 9, 10 Tr. por., § 42 ods. 1, § 43, § 44 a 34 ods. 2 Tr. zák. a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v jeho neprospech, napadnutý rozsudok ako aj rozsudok okresného súdu zrušil, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Príslušná okresná prokurátorka v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného M. P. uviedla, že hoci dovolanie označuje presné dôvody dovolania, bližšie neuvádza, ktoré dôkazy považuje obvinený za nezákonné, v čom spočíva ich nezákonnosť, ako ani skutočnosti preukazujúce nesprávne právne posúdenie veci. Podľa prokurátorky v predmetnej veci splyva odôvodnenie dovolania z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. s dôvodmi uvedenými v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Vo vzťahu k druhému z týchto dôvodov uviedla, že obvineným uvádzané dôvody predstavujú len námietku voči zistenému skutkovému stavu, pričom zdôraznila, že dovolací súd nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku, prípadne hodnotiť dôkazy. Ďalej tvrdí, že pod porušením práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno rozumieť skutočnosť, že súdy prihliadli len na tvrdenia poškodeného a považovali jeho výpoveď za hodnovernú. Zdôraznila, že Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí totiž zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por. Podobne treba podľa prokurátorky konštatovať, že nebol zistený ani dôvod na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., keďže tomuto obvinenému bol uložený trest v súlade so zákonom a súd pri jeho ukladaní dostatočne prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, na osobu obvineného, jeho pomery a možnosť nápravy.

V podstate z týchto dôvodov prokurátorka uzatvára, že z obsahu dovolania nevyplývajú žiadne nedostatky, ktoré by mohli byť subsumované pod obvineným označené dôvody dovolania, a dôvodom na jeho podanie je podľa nej len nespokojnosť obvineného s odsudzujúcim výrokom, ktorý bol vyhlásený na základe vykonaného dokazovania, ktoré považuje za nedostatočné, resp. nesprávne vyhodnotené. Navrhla preto dovolanie obvineného M. P. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Obvinený M. P. v písomnej reakcii na vyjadrenie okresnej prokurátorky prostredníctvom obhajcu uviedol, že s ním nesúhlasí a trvá na podanom dovolaní a jeho obsahu, pričom v stručnosti zopakoval podstatu v dovolaní uvedenej (a už vyššie konštatovanej) argumentácie.

K dovolaniu obvineného H. P.Á. sa okresná prokurátorka nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolania boli podané obvinenými M. P. a H. P. ako oprávnenými osobami podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr.

por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému sú prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolatelia využili svoje zákonné právo podať riadne opravné prostriedky (odvolania), o ktorých bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodov dovolaní podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvinenými uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), h) a i) Tr. por. nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najskôr vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. [pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012]. Teda pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Tr. por.

Pokiaľ ide o obvinenými uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., treba ďalej uviesť, že právo na obhajobu je v zmysle tohto dovolacieho dôvodu potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu v rozsahu § 34 ods. 4 Tr. por. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a naň nadväzujúcou rozhodovacou praxou Ústavného súdu Slovenskej republiky, závery ktorých uplatňuje pri svojom rozhodovaní i najvyšší súd, pritom platí, že spravodlivý súdny proces, neoddeliteľnou súčasťou ktorého je aj dôsledné rešpektovanie práva na obhajobu, nemožno chápať ako právo na preskúmanie toho, akým spôsobom súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (primerane uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, sp. zn. II. ÚS 462/2010, zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 102/2010). Ani v rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno účinne namietat, že skutok, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, nebol zistený správne a úplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Okrem už uvedeného by to odporovalo aj viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu [primerane uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011].

Nad rámec už zmieneného považuje najvyšší súd za potrebné dodať, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., hodnotí dovolací súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v

skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011).

Napokon vo vzťahu k obvinenými označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. treba vo všeobecnej rovine uviesť, že v jeho rámci nemožno namietat' neprimeranosť uloženého trestu, ale výlučne iba to, že trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

V kontexte týchto východísk najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že námietky obvinených, ktorými zhodne spochybňujú pravdivosť výpovedí poškodeného I. F. a I. Q. [skutok v bode 1) rozsudku okresného súdu] majú výlučne skutkový charakter, keďže obvinení nimi iba polemizujú s tým, ako tieto dôkazy hodnotili súdy prvého a druhého stupňa a to v snahe revidovať ich skutkové závery.

Uvedené sa v celom rozsahu vzťahuje aj na výhrady obvineného H. P. voči právnej kvalifikácii skutku v bode 2) rozsudku okresného súdu, keďže dovolaciemu súdu najprv predkladá vlastnú (odlišnú) verziu skutkového deja a až na jej podklade sa domáha odchylného (miernejšieho) právneho posúdenia skutku. Treba pritom zdôrazniť, že podľa skutkových zistení súdu prvého stupňa, tak ako sú uvedené v tzv. skutkovej vete [bod 2)] jeho rozsudku, ktoré si v plnom rozsahu osvojil i druhostupňový súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por.], niet pochyb o tom, že obvinený H. P. použil proti poškodenému, ktorý je telesne postihnutý a pohybuje sa pomocou invalidného vozíka, násilie v snahe prekonať jeho očakávaný (a aj realizovaný) odpor s cieľom zmocniť sa jeho vecí, keďže s ním najprv začal zápasit' a keď poškodený kričal, že zavolá políciu a zobral do ruky telefón, úderom mu ho „vyrazil“ z ruky, následne chcel na neho zaútočit', čomu sa poškodený bránil a preto ho pritlačil zadnou časťou vozíka ku stolu, prevrhol ho na zem a zobral mu príručnú tašku. Takto ustálené konanie napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák.

Z uvedeného je teda zrejmé, že predmetné námietky obvinených vecne nezodpovedajú nimi použitým, ale ani iným dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 Tr. por. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti.

V tejto súvislosti sa len pre úplnosť žiada dodať, že najmä krajský súd sa síce stručne, ale dostatočne jasne v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal s tým, prečo vo vzťahu ku skutku v bode 1) uveril práve výpovedi poškodeného I. F. a tiež to, prečo konanie popísané v bode 2) rozsudku okresného súdu bolo správne právne posúdené ako zločin lúpeže (pozri str. 5 a 6 rozsudku krajského súdu). A ako už bolo uvedené vyššie, súčasťou práva na spravodlivý súdne konanie, ktoré zahŕňa aj právo obvineného na obhajobu, nie je právo strany konania na rozhodnutie v súlade s jej návrhmi, predstavami alebo očakávaniami.

Pokiaľ ide o obvinenými uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., treba v prvom rade uviesť, že za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. ustanovuje zákon trest odňatia slobody na sedem až dvanásť rokov. Obvineným tak bol v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby uložený taký druh trestu, ktorý zákon za tento trestný čin pripúšťa. Preto ani tento dovolací dôvod nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Na druhej strane je však nutné uviesť, že námietka obvineného H. P., že mu mali byť uložené dva samostatné súhrnné tresty v celkovej výmere neprevyšujúcej deväť rokov, by v prípade jej preukázania napĺňala dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., a to za predpokladu, že by podľa § 371 ods. 5 Tr. por. takto zistené porušenie zákona zároveň zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (pozri napr. stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 5/2011).

Súd viazaný v tomto smere vecne uplatnenými námietkami tohto dovolateľa, považuje najvyšší súd za

potrebné k veci uviesť, že krajský súd dospel k správne mu záveru, že obvinenému mali byť uložené dva samostatné tresty odňatia slobody, každý v rámci trestnej sadzby sedem až dvanásť rokov, keďže skutok v bode 2) rozsudku okresného súdu spáchal až potom, čo mu bol 4. februára 2010 doručený trestný rozkaz vo veci vedenej proti nemu na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 1T/44/2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 13. februára 2010. Krajský súd rovnako správne konštatoval, že túto chybu prvostupňového súdu nemohol pre absenciu odvolania prokurátora podaného v neprospech tohto obvineného napraviť. Je však nutné uviesť, že ak sa za takejto situácie rozhodol odvolací súd uložiť obvinenému súhrnný trest len za skutok v bode 2) prvostupňového rozsudku, mal súčasne podľa § 44 Tr. zák. (z dôvodu zákazu zmeny rozhodnutia v neprospech obvineného) upustiť od uloženia súhrnného trestu za skutok v bode 1) rozsudku okresného súdu. Táto chyba však nijakým spôsobom (a už vôbec nie zásadným) neovplyvnila postavenie obvineného, keďže pri upustení od uloženia súhrnného trestu nedochádza k započítaniu trestu podľa § 45 ods. 2 Tr. zák., ako mylne tvrdí dovolateľ. Inak povedané, aj keby krajský súd vo vzťahu ku skutku v bode 1) rozsudku okresného súdu výslovne upustil od uloženia súhrnného trestu, do súhrnného trestu, ktorý mu bol uložený za skutok v bode 2) rozsudku okresného súdu vo výmere deväť rokov, by bolo možné započítať len tie skôr uložené tresty, ktoré boli týmto rozhodnutím zrušené. Konkrétne trest odňatia slobody vo výmere dvanásť mesiacov uložený mu rozsudkom okresného súdu z 27. marca 2013, sp. zn. 4T/40/2013, a trest odňatia slobody vo výmere šesťnásť mesiacov uložený mu rozsudkom z 24. septembra 2014, sp. zn. 1T/176/2014, čo sa aj stalo.

Napokon v tejto súvislosti najvyšší súd len pre úplnosť dodáva, že pri správnom použití zákona nemal byť obvinenému H. P. za skutok v bode 2) rozsudku okresného súdu vôbec ukladaný súhrnný trest. Uniklo totiž pozornosti krajského súdu, že obvinený trestné činy, za ktoré bol odsúdený vo veciach vedených pod sp. zn. 4T/40/2013 a 1T/176/2014, spáchal až potom, čo bol v tejto veci 19. septembra 2012 prvýkrát vyhlásený odsudzujúci rozsudok za skutok v bode 2) rozsudku okresného súdu. A hoci bolo toto rozhodnutie neskôr zrušené, napokon došlo k odsúdeniu obvineného aj za tento skutok, a preto nejde v tomto prípade o viacčinný súbeh trestných činov, za spáchanie ktorých prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu, ale o tzv. nepravú recidívu, kedy sa ukladajú tresty samostatné. Odhliadnuc od toho, že obvinený H. P. túto chybu v dovolaní nenamietal, treba uviesť, že ide o porušenie zákona v jeho prospech, ktoré (aj keby ho namietal) nie je možné napraviť na základe dovolania podaného v jeho prospech.

Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolania obvinených M. P. a H. P. postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.